

22.10.2013

Landbruks- og Matdepartementet
Postboks 8007, Dep.
0030 Oslo

**SØKNAD OM MIDLER TIL SEKRETARIATSFUNKSJON
VED NNHS
FOR NORDLANDSHEST/LYNGSHEST**

Om søknaden

De tre raseorganisasjonene og de nasjonale hestesentrene har diskutert sine sammenfallende behov (raseorganisasjonene) og ønske om å kunne tilby (de nasjonale senterne), en fast ordning som sekretariat for sine respektive raseorganisasjoner.

Behovet for nordlandshest/lyngshest er likevel større enn for de andre to rasene – fordi de per i dag har en avtale med sine respektive sentre i motsetning til den minste rasen. Nord-Norsk hestesenter velger derfor å sende denne søknaden nå – og samtidig informere LMD om at det sannsynligvis vil komme en felles søknad for de tre raseorganisasjonene og sentrene.

Innledning

Landbruks- og Matdepartementet, de tre nasjonale hestesentrene Norsk Hestesenter (NHS), Norges Fjordhestsenter(NFHS) og Nord-Norsk Hestesenter (NNHS), sammen med raseorganisasjonene har ansvaret for de tre små nasjonale hesterasene.

I 2010 utarbeida Norsk Hestesenter en utredning på oppdrag fra LMD om de tre hestesentrene. Denne utredninga ligger til grunn for en samarbeidsavtale mellom de tre senterne, underskrevet i august 2013.

I samarbeidsavtalen står følgende:

” Alle de tre nasjonale sentra tilbyr sekretærtjeneste til «sine» raseorganisasjoner og skal søke ekstern finansiering på dette.”

Denne søknaden er å anse som en søknad om ekstern finansiering.

Situasjonen for de tre nasjonale hesterasene

Situasjonen beskrives slik i Hanne Fjerdingby Olsen, UMB, sin doktoravhandling juni 2011: ["Genetisk variasjon og forvaltning av de særnorske hesterasene"](#)
Utdrag av sammendrag fra avhandlingen - PhD thesis 2011:05

De norske hesterasene møter sterk markedskonkurranse fra importerte og spesialiserte raser. Samtidig utfordres de på nedgang i populasjonsstørrelsen (spesielt fjordhest, dødehest og nordlandshest/lyngshest), med risiko for rask innavlsøkning. Dette gir behov for oppbygging av kunnskap rundt akkumulering av slektskap i populasjonene og langsiktige avlsplaner, med avlsmål som tar hensyn til fremtidens bruk av hesterasene, samt seleksjonsverktøy som ivaretar genetisk variasjon.

Den første studien kartla genetisk variasjon hos dødehest og nordlandshest/lyngshest, ved bruk av slektskapsdata. Studien avdekket et svært ulikt historisk bilde av innavlsutviklingen i disse to rasene, blant annet på grunn av import av travers og nordsvensk hest på dødehest. Det fantes indikasjoner på 'maximum avoidance of inbreeding' hos nordlandshest/lyngshest. Begge populasjonene ansees for å ha utfordringer knyttet til innavlsøkning og det anbefales å benytte seleksjon med optimale bidrag i fremtiden.

Den andre studien var en simulering av de små, norske hestepopulasjonene med hensyn på effekten av ulike tiltak, på effektiv populasjonsstørrelse. Hovedresultatene viste at en i hver av rasene bør sikre minst 200 fødte og registrerte fjøll per år, med en stor andel avkom etter unge fedre. Å utelate seleksjon i disse populasjonene hadde bare liten betydning på effektiv populasjonsstørrelse."

Rasene står på FAO sin liste over kritisk truede dyrearter. Skog og landskap: http://www.skogoglandskap.no/filearchive/Bevaringsverdige_husdyrraser_sept_2013.pdf

Organisering av de nasjonale raseorganisasjonene

Hver rase har etablert en Landsorganisasjon med ulike antall lokallag. Raseorganisasjonene drives på dugnad, med årlig tildeling av avlsmidler fra Norsk Hestesenter sitt budsjett. Totalbudsjettet for avlsmidler til fordeling av NHS er på 1,1 mill./år hvor inntil 60 % er forbeholdt de nasjonale hesterasene. Midlene brukes i dag til et felles utdanningsopplegg for unghest (Fokus Unghest – 200.000,-/år) og ulike avlsstimulerende tiltak i hver organisasjon. Organisasjonene utarbeider rasenes avlsplaner, mens Norsk hestesenter godkjenner hver enkelt avlsplan.

Det er store utfordringer knytta til å drive bevaring og utvikling av nasjonale utrydningstruede dyrearter på dugnad. Organisasjonene anerkjenner viktigheten av det frivillige arbeidet for rasene, men opplever samtidig problemene i forhold til tilstrekkelige ressurser hos de tillitsvalgte både med tanke på tid og økonomi. Det er også en utfordring å skape kontinuitet i arbeidet i organisasjoner som naturlig forholdsvis ofte skifter ut de tillitsvalgte. Det er av stor betydning at man får til kontinuitet – avlsarbeid på hest er en langsom prosess.

Bakgrunn for opprettelse av de tre nasjonale hestesenterne

De nasjonale hestesentrene ble opprettet som en direkte følge av nedlegging av hestetjenesten i Forsvaret. Saken ble utredet og lagt frem for Stortinget i 1983 og behandlet i 1984. Stortingskomiteen viste til at en stiftelse med statlig deltagelse og med ulike hesteorganisasjoner representert var en tjenlig organisering for det ansvarlige organet for den sivile hestetjenesten. Stortinget bidro til at Nord- Norsk Hestesenter og Norsk Fjordhestsenter ble etablert og er begge selvstendige selskaper med lokale eiere.

Stiftelsen Norsk Hestesenter (NHS) ble etablert i 1986. Målet er å fremme kvaliteten på norsk hestehold og være det øverste faglige kompetansesenter for hestepersonell og senter for avl i Norge. Norsk Hestesenter får driftstilskudd fra Rikstoto, fastsatt av LMD. Det utgjør ca. 70 % av inntektene. I 2012 utgjør det 24 mill. kr.

Norsk Fjordhestsenter AS (NFHS) ble opprettet i 1989. NFHS skal være et nasjonalt senter for Fjordhest og et regionalt kompetansesenter for hest på Vestlandet. Eid kommune, Sogn og Fjordane Fylkeskommune og Norges Fjordhestlag gikk sammen og overtok et privat anlegg. Norsk Fjordhestsenter får driftstilskudd fra LMD over Statsbudsjettet. I 2012 utgjør det kr. 1.4330.000.

Nord- Norsk Hestesenter AS (NNHS) ligger i Målselv og ble opprettet i 1989. NNHS skal være et nasjonalt senter for nordlandshest/lyngshest og et regionalt kompetansesenter for hest i Nord-Norge. Senteret var planlagt bygd i 2.trinn. Etter at byggetrinn 1 sto ferdig ble det opprinnelige tilskuddet halvert, og i tillegg ble likevel ikke byggetrinn 2 finansiert. Nord-Norsk Hestesenter får driftstilskudd fra LMD over Statsbudsjettet. I 2012 utgjør det kr. 1.4330.000.

Sekretærfunksjon for raseorganisasjonene

De tre raseorganisasjonene løser i dag sekretariatsoppgavene ulikt – avhengig av egen økonomi og tilbud fra "sine" respektive hestesentre.

Landslaget for dølahest har i dag sitt sekretariat på NHS. Arbeidet utgjør per i dag 40 – 50 %-stillingsdel (pers. medd. Elin Furrevik, NHS). NHS får en godtgjørelse fra Landslaget for dølahest på om lag 70.000,-/år (pers. medd. Kjell Horten, Landslaget).

Norges Fjordhestlag dekker i dag en 40 %-stillingsdel for sekretær. Andelen er nylig redusert fra 60 % (pers. medd. Leif Rand, NFL). Sekretæren har kontorsted på Norsk Fjordhestsenter.

Landslaget for nordlandshest/lyngshest driver i dag hele sin virksomhet på frivillig basis, bortsett fra noen mindre oppdrag NNHS har utført for Landslaget. Landslaget hadde i uke 42 et møte med Nord-Norsk Hestesenter for å diskutere innholdet i en oppdragsavtale, dersom Nord-Norsk Hestesenter skulle få økonomiske muligheter til å tilby en sekretariatsfunksjon for Landslaget.

Betydning av en sekretariatsfunksjon på NNHS for nordlandshest/lyngshest

For Landslaget for nordlandshest/lyngshest ville dette vært arbeidsbesparende for de tillitsvalgte på alle nivå og gi en god kvalitetssikring av sekretær- og kassererfunksjonene. Dette vil føre til en frigjøring av ressurser til aktivitet og markedsføring både lokalt og sentralt.

Dette vil også sikre kontinuitet i bevarings- og utviklingsarbeidet for de tre rasene. Det er i dag en utfordring på grunn av forholdsvis hyppige skifter av tillitsvalgte i organisasjonene.

Beskrivelse av arbeidsoppgaver og stillingsdel knytta til gjennomføring av arbeidsoppgavene

Oppdraget som sekretariat for raseorganisasjonen er i dag ikke en definert oppgave for NNHS. NNHS er avhengig av å få tilført ekstra for å kunne dekke denne funksjonen uten kostnad for Landslaget for nordlandshest/lyngshest. Uten en slik mulighet vil sekretariatsfunksjonen fortsatt måtte drives kun på dugnad.

Arbeidsoppgaver:

- Sekretær-funksjon på møter, for- og etterarbeid styremøter, landsmøter, større medlemsmøter
- Ressursperson for enkelte større utstillinger
- Innkreving av kontingent, føring av medlemslister, utsending av medlemsblad og annen informasjon
- Føre regnskap
- Faglige oppgaver knytta til rasekompetanse – som for eksempel arbeid med avlsplan
- Bistå i arbeid med prosjektsøknader som ikke kan skrives av senterne, men som må søkes om og drives av raseorganisasjonene. Dette vil i stor grad være oppgaver og tiltak som er beskrevet i Handlingsplan for de nasjonale rasene 2011 – 2020 (NHS).
- Drift og utvikling av Fokus Unghest. Tilskuddsmidlene bør sannsynligvis fortsatt tildeles raseorganisasjonene gjennom et fast beløp av avlsmidlene fra NHS, mens drift og utvikling kan legges til ett eller flere av de nasjonale senterne og finansieres innafor sekretariatsfunksjonen. (NFL har i dag ansvar for regnskap og sekretariat – mot en årlig godtgjøring, utvikling drives av en arbeidsgruppe med medlemmer fra de tre raseorganisasjonene).

Stillingsstørrelse:

totalt 70 % stillingsdel fordelt slik:

- sekretær 30%,
- rase/fagkompetanse 20%,
- økonomi 10%,
- Fokus Unghest 10%

Årlig kostnad for NNHS: årslønn 70 % av 500.000,- + sosiale kostnader og andre kostnader for arbeidsgiver: 400.000,-

Oppsummert

Det søkes med dette om en fast årlig økning i tildeling av midler til NNHS på 400.000,-. Midlene øremerkes sekretariatsfunksjon for nordlandshest/lyngshest. Raseorganisasjonen skal motta denne tjenesten vederlagsfritt. NNHS og Landslaget utarbeider en avtale om innholdet i tjenesten innenfor rammene som er beskrevet ovenfor.

Vennlig hilsen

Kjell Nyberg
Daglig leder